

STICHTING PORTAAL VOOR PATIËNTVEILIGHEID

NOOTGEVAL

Acht RAV's in het land en Ambulancezorg Nederland zijn een samenwerking aangegaan met de stichting Portaal voor Patiëntveiligheid. Onder het motto 'Je hoeft de fout niet zelf te maken om er van te kunnen leren' delen de RAV's hun incidentmeldingen en verschijnt er periodiek een casus om op te reageren. Meer info of eerder verschenen casuïstiek bekijken? Klik [HIER](#).

Een patiënt zonder vastgemaakte schoudergordels en dan een noodstop maken. Dat ging niet goed. Dit was -kort samengevat- het vorige NOOTGEVAL.

Ruim 50 collega's lieten een reactie achter. Iets meer dan 10% gaf aan een vergelijkbare casus meegemaakt te hebben. Voorbeelden? 'Anesthesist aan hoofdeinde bij patiënt met hersenletsel; na noodstop lag de patiënt tussen de benen van de anesthesist' of 'patiënt op wervelplank; bij noodstop schoof de plank van de brancard naar voren'.

Schoudergordels worden vaak niet gebruikt. Minder dan 15% gebruikt altijd de schoudergordels. Iets meer dan 10% doet dit nooit. De andere 75% houdt het tussen soms en vaak.

Motivaties om de gordels niet te gebruiken kunnen we verdelen in techniek, patiënt en persoonlijk. In de laatste categorie werd opgemerkt: 'gemakzucht' of 'geen gewoonte'. Qua techniek werd genoemd: 'onhandig', 'passen nooit goed bij lange en brede patiënten', 'knellen af' of 'hebben geen zin bij zittende patiënt'. Over de patiënt werd opgemerkt 'past niet altijd' en 'geeft benauwd gevoel'.

Meest gegeven antwoord om wél de schoudergordels te gebruiken was 'veiligheid'. Veel collega's gaven aan daarin ook echt verantwoordelijkheidsgevoel te hebben. Qua patiënt werd hier aangegeven dat 'de gordels wel altijd passen' en juist voor de patiënt 'een stuk comfort/stevigheid' bieden. Sommige van deze collega's zeggen zich van veiligheid meer bewust te zijn doordat zij zelf aanrijdingen of noodstops hebben meegemaakt of iets hiervan hebben gezien. 'Google even op afbeeldingen van ambulance + ongeval' is een advies.

Schoudergordels om? Een wisselend beeld dus. De schoudergordels blijken 'vrienden en vijanden' te hebben in ambulanceland.

En jouw RAV? Zijn er afspraken over het gebruik van schoudergordels? In de enquête gaf ruim 60% van de collega's aan hier werkafspraken of -instructie op te hebben, namelijk: altijd gebruik van de schoudergordels. De overige bijna 40% had geen werkafspraken of wist van het bestaan niet af.

En de fabrikant? In de online beschikbare manuals van gangbare ambulancebrancards wordt elke keer expliciet geïnstrueerd om alle gordels -lees: inclusief schoudergordels- te bevestigen. Veiligheidsinstructies dus. Behorende bij het gebruik van de brancard door jou en je collega's. Niet voor meerderlei uitleg vatbaar.

Conclusie? Schoudergordels zijn verplicht bij het gebruik van de brancard in het kader van veilig vervoer van een patiënt. De instructies maken geen onderscheid in zittende of liggende patiënten. En dus? Ons advies: gebruik de schoudergordels altijd! Neem bij het positioneren van de patiënt altijd bewust de tijd voor het bevestigen van de (schouder-) gordels en zorg dat je het werk waarbij de gordels in de weg kunnen zitten zoveel mogelijk al gedaan hebt. Meer aandacht voor de schoudergordels en zorgvuldiger bevestigen, leidt tot meer ervaring en bedrevenheid hierin.

Heb je toch negatieve ervaringen met schoudergordels? Heb jij een innovatief idee? Maak een melding in jullie kwaliteitssysteem! En voorlopig maar zo goed mogelijk 'roeien met de riemen die je hebt'.

Nieuwe NOOTGEVAL: Om benauwd van te krijgen ...

Aankomst patiënt. Een oudere patiënt met vermoedelijk een collumfractuur. Vanwege hevige pijn wordt intraveneus Fentanyl en Paracetamol toegediend. Hierna begint het verplaatsen van de patiënt. Dit duurt langer dan verwacht. Na een half uur worden in de ambulance de eerste controles met behulp van de monitor gedaan. De saturatie blijkt dan < 80% te zijn met een goed plethysmogram. De ademhalingsfrequentie is 8x per minuut.

Casus herkenbaar? Deel jouw ervaringen en verbetervoorstellen met je collega's en klik [HIER](#).